

ວາລະສານວິທະຍາສາດມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສະຫະສາຂາວິຊາ, ວາລະສານເປີດກວ້າງ

ສະບັບທີ 5, ເຫຼັ້ມທີ 2, ກໍລະກົດ-ທັນວາ 2019, ເລກທະບຽນ ISSN 2521-0653

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ

ກໍລະນີສຶກສາ: ປະຊາຊົນກຸ່ມບ້ານວັດທາດ¹

ຕົງວ່າງ ຊິງຕິວ², ທອງພັນ ຈັນຖາວອນ³

ພາກວິຊາເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ

ບົດຄັດຫຍໍ້

ຜ່ານການສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ “ກໍລະນີສຶກສາ: ປະຊາຊົນກຸ່ມບ້ານວັດທາດ” ເຊິ່ງໄດ້ສອບຖາມ ແລະ ເກັບຂໍ້ມູນຈາກ 292 ຄົວເຮືອນ ຜູ້ທີ່ໃຫ້ສໍາພາດ ເປັນເພດຊາຍຈໍານວນ 159 ຄົນ ແລະ ເພດຍິງມີ 133 ຄົນ ຜົນການສຶກສາເຫັນວ່າ:

ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນ ມີຈໍານວນ 234 ຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 80.13 % ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນມີຈໍານວນ 58 ຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 19.87%. ສໍາລັບຜົນການຄາດປະມານໂດຍໃຊ້ແບບຈໍາລອງໂລຈິກ (Logit Model) ພົບວ່າຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ ທີ່ມີອາຍຸສູງແມ່ນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທໍານຽມເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90% ເນື່ອງຈາກຜູ້ອາຍຸສູງ ຈະໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນໃນເລື່ອງຂອງສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ດ້ານຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ຂອງເພດເຫັນວ່າ ເພດຊາຍມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງກວ່າເພດຍິງດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90% ເນື່ອງຈາກສ່ວນຫຼາຍເພດຊາຍ ຈະເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມດ້ານວຽກງານຂອງສັງຄົມພາຍນອກຫຼາຍກວ່າເພດຍິງ ເຮັດໃຫ້ເພດຊາຍມີຄວາມຮູ້ຕໍ່ກັບສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດຢູ່ໃນເຮືອນ ແມ່ນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເຖິງເພື່ອຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີທຸລະກິດໃນເຮືອນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ເຊິ່ງສາເຫດກໍ່ຄື ຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດໃນເຮືອນ ມັນຈະມີການຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ ແລະເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ມີຄວາມເປີດເປື້ອນກວ່າ ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງກວ່າ ແລະ ດ້ານຄ່າທໍານຽມເຫັນວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ໃນທິດທາງທີ່ກົງກັນຂ້າມດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າມີການເກັບຄ່າທໍານຽມສູງຂຶ້ນສິ່ງຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໜ້ອຍລົງ ກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກມີການເກັບຄ່າທໍານຽມຫຼຸດລົງສິ່ງຜົນໃຫ້ ຄົວເຮືອນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ຈະມີຫຼາຍຂຶ້ນ; ສໍາລັບດ້ານສະຖານະພາບຂອງຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ, ດ້ານລະດັບການສຶກສາ, ດ້ານອາຊີບ ແລະ ລະດັບລາຍໄດ້ຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເນື່ອງຈາກການທົດສອບແມ່ນຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ ໝາຍຄວາມວ່າບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ.

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດໂດຍອີງໃສ່ຄ່າຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ຄົວເຮືອນຕໍ່ເດືອນ ແມ່ນປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດເປັນເດືອນ (ພາຍໃນ 1 ເດືອນ) ແມ່ນມີມູນຄ່າທັງໝົດ 33,971,698.41 ກີບຕໍ່ເດືອນ ແລະ ສາມາດປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດເປັນປີ (ພາຍໃນ 1 ປີ) ແມ່ນມີມູນຄ່າທັງໝົດ 407,660,272.86 ກີບຕໍ່ປີ.

ຄໍາສໍາຄັນ: ມູນຄ່າເສດຖະສາດ, ຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ, ການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອ, ແບບຈໍາລອງໂລຈິກ

¹ ການອ້າງອີງພາສາລາວ: ຕົງວ່າງ ຊິງຕິວ, ທອງພັນ ຈັນຖາວອນ. (2019). ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ວາລະສານວິທະຍາສາດມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສະບັບທີ: 5, ເຫຼັ້ມ 2, ໜ້າທີ: 27-39.

ຊື່ຜູ້ຕິດຕໍ່ພົວພັນ: ² ຕົງ ຊິງວ່າງ ຕິວ, ພາກວິຊາເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ, tel: +856-20 29 648 920, E-mail: tongvangxiong@gmail.com.

³ ທອງພັນ ຈັນຖາວອນ, ພາກວິຊາເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ, tel: +856-20 22 518 899, E-mail: Tcvyong@yahoo.com.

Economic Evaluation of Waste Management in Luangprabang Capital Case Study: Group of Ban WatThat

Tongvang XIONGTOUA⁴, Thongphanh CHANTHAVONE⁵

Economics Department, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University

ABSTRACT

The paper explores the economic evaluation of waste management in Luangprabang, Case study “Group of Vatthad villagers”, conducted questionnaires to ask 292 families. Which is 159 responders are males and other 133 are females. The results of study show that:

The 234 householders, covering 80,13% are willingness to pay and while others are not willingness to pay.

For the estimation results using the Logit Model found that older respondents were more willingness to pay for waste management than younger with the significance level of 0.1. The reason for that is the older people care more about the environment. In terms of paying the fee, male are more willingness to pay than female with the significance level of 0.1. The reason for that is men are more engaged in social events which result in feeling more environment care. The households who run business at home are more willingness to pay the fee than others who do not run business at their own home with the confidence level of 99%. Obviously, the business place like a house discards more waste than the normal houses. In terms of the fee price and the willingness to pay, there are related in opposite with the significance level of 0.01. It turns out that the higher fee price makes villager willingness to pay lesser and wise versa. The personal education, status, occupation and income of the responders have no impact on the willingness to pay because, the hypothesis testing, there are accepted null hypothesis.

Economic evaluation of waste management of Vatthad villagers in the condition of applying average willingness to pay per month is 31,166.69 kip, the results shows that total economic values is 33,971,698.41 kip per month and 407,660,272.86 kip per year.

Keywords: Economics Values, Willingness To Pay, Waste Management, Logit Model.

⁴ **Corresponding:**

Tongvang XIONGTOUA Economics Department, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvaong University, Done Mai, Luangprabang, Laos, tel: +856-20 29 648 920, E-mail: tongvangxiongqt@gmail.com

⁵ Thongphanh CHANTHAVONE

Economics Department, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvaong University, Done Mai, Luangprabang, Laos, tel: +856-20 22 518 899, E-mail: Tcvyong@yahoo.com

1. ພາກສະເໜີ

ນະຄອນຫຼວງພະບາງເປັນເມືອງເກົ່າແກ່ທາງ
ດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳແຫ່ງໜຶ່ງ ເຊິ່ງ
ມີຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ ແລະ ເປັນເອກະລັກ
ສະເພາະຕົວຂອງເມືອງຫຼວງພະບາງ, ສະນັ້ນ ອົງການ
ຍຸເນັດສ໌ໂກ (UNESCO) ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຮອງເອົາ
ນະຄອນຫຼວງພະບາງເປັນເມືອງມໍລະດົກໂລກນັບ
ຕັ້ງແຕ່ປີ 1995 ມາຈົນເຖິງປະຈຸບັນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີ
ນັກທ່ອງທ່ຽວທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລ້ຽງ
ໄຫລເຂົ້າມາພາຍໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງເປັນຈຳ
ນວນຫຼວງຫຼາຍ ມັນສົ່ງຜົນໃຫ້ບັນດາພາກສ່ວນ
ຕ່າງໆ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍ
ກິດຈະການເພື່ອຮອງຮັບຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວ
ດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບສະພາບ
ສິ່ງແວດລ້ອມດ້ວຍການເພີ່ມສິ່ງເສດເຫຼືອມາຈາກ
ການຂະຫຍາຍກິດຈະການຕ່າງໆ, ດ້ວຍເຫດ ຜົນ
ດັ່ງກ່າວນີ້ ບັນຫາການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຢູ່ໃນນະ
ຄອນຫຼວງພະບາງ ຈຶ່ງເປັນປະເດັນສຳຄັນສຳລັບທຸກ
ພາກ ສ່ວນຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂ ໂດຍ
ສະເພາະພາກສ່ວນລັດ. ສຳລັບການຈັດສັນສິ່ງເສດ
ເຫຼືອໃຫ້ເກີດມີປະສິດທິພາບສູງທີ່ສຸດນັ້ນ ຕ້ອງມີ
ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ຊອກຫາແນວທາງ ແລະ
ວິທີການຕ່າງໆ ເພື່ອນຳມາສ້າງເປັນແຜນ ແລະ ວາງ
ເປັນນະໂຍບາຍແກ້ໄຂ ຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ການຈັດສັນ
ດັ່ງກ່າວເກີດມີປະສິດທິພາບສູງທີ່ສຸດໄດ້; ເຊິ່ງວິທີ
ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດ ສຳລັບການຈັດສັນ
ສິ່ງເສດເຫຼືອນີ້ກໍ່ເປັນວິທີໜຶ່ງທີ່ມີການນຳມາໃຊ້ຄົ້ນ
ວິໄຈຢູ່ຫຼາຍປະເທດ ແລະ ກໍ່ເປັນວິທີການໜຶ່ງທີ່
ສາມາດຄົ້ນຄວ້າຫາຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ເພື່ອນຳມາເປັນ
ເຄື່ອງມືໃນການວາງນະໂຍບາຍແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງເສດ

ເຫຼືອ, ສະນັ້ນ ຜູ້ຄົນຄວ້າຈຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການດັ່ງກ່າວ
ນີ້ ມາສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຫາ ມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດທີ່
ໄດ້ຈາກການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງກຸ່ມບ້ານວັດ
ທາດໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນເຖິງມູນ
ຄ່າດັ່ງກ່າວ ວ່າມັນມີມູນຄ່າຫຼາຍນ້ອຍເທົ່າໃດ ເຊິ່ງ
ມູນຄ່າດັ່ງກ່າວນີ້ ສາມາດເປັນຕົວຊີ້ວັດໜຶ່ງໃຫ້ແກ່
ການຕັດສິນໃຈສຳລັບການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງ
ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ເກີດມີປະສິດທິພາບສູງ
ສຸດ.

2. ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

2.1 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ການກຳນົດກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນຜູ້ສຶກສາໄດ້ຊຸ່ມ
ມາຈາກຄົວເຮືອນທັງໝົດຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດ
ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງມີທັງໝົດ 07 ບ້ານ, ມີຄົວ
ເຮືອນຈຳນວນ 1090 ຄົວເຮືອນ (ເອົາສະເພາະ
ປະເພດຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ອາໄສ) ເຊິ່ງໄດ້ມີການສຸ່ມ
ຕົວຢ່າງໂດຍໃຊ້ສູດຄຳນວນ ແລະ ຊອກຫາສັດສ່ວນ
ຕົວຢ່າງໃນແຕ່ລະບ້ານຕາມສູດ (1) ແລະ ຕາຕະລາງ
(1) ລຸ່ມນີ້:

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{1090}{1 + 1090 * 0.05^2} \approx 292 ..(1)$$

N= 1090 ແມ່ນປະຊາກອນ (ຈຳນວນຄົວ
ເຮືອນທັງໝົດ), n = 292 ແມ່ນຈຳນວນຕົວຢ່າງ
ແລະ e =0.05 ແມ່ນຄ່າຄາດເຄື່ອນ.

ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງເຖິງກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງແຕ່ລະບ້ານ

ລ/ດ	ຊື່ບ້ານ	ປະຊາກອນ (ຄົວເຮືອນ)	ອັດຕາ ສ່ວນ	ຕົວຢ່າງ (ຄົວເຮືອນ)
1	ຫົວຊຽງ	74	0.268	20
2	ວັດທາດ	62	0.268	17
3	ທົ່ງ ຈະເລີນ	77	0.268	21
4	ທາດຫຼວງ	174	0.268	47
5	ພະບາດ	244	0.268	65
6	ໂພສີ	319	0.268	85
7	ສາຍລົມ	140	0.268	37
ລວມ		1090		292

ຈຳນວນຕົວຢ່າງທັງໝົດແມ່ນ 292 ຕົວຢ່າງ

2.2 ວິທີການເກັບຂໍ້ມູນເພື່ອນຳມາວິເຄາະ

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໃຊ້ແບບສອບຖາມ ເພື່ອສອບຖາມ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ (Willingness To Pay: WTP) ໂດຍໃຊ້ວິທີ “ການຕັ້ງຄຳຖາມໂດຍກົງ” ແລະ “ວິທີການເກັບຄ່າທຳນຽມ” ປະສົມປະສານກັນ ເຊິ່ງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ກຳນົດຄ່າທຳນຽມ ໂດຍອີງໃສ່ຄ່າທຳນຽມຂອງອົງການພັດທະນາ ແລະ ບໍລິຫານຕົວເມືອງ (ອພບຕ) ທີ່ໄດ້ເກັບຢູ່ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເປັນພື້ນຖານໃນການກຳນົດ ຊຶ່ງມີ 6 ລະດັບຄື:

14,000 ກີບ	19,000 ກີບ	25,000 ກີບ
37,000 ກີບ	31,000 ກີບ	ອື່ນໆ.....ກີບ

ຮູບທີ 1: ຄ່າທຳນຽມທີ່ໃຊ້ສອບຖາມກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ໃນນີ້ ລະດັບສຸດທ້າຍ ຫຼື ອື່ນໆ ແມ່ນເປັນຄ່າຖາມປາຍເປີດເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຕອບ ສາມາດກຳນົດຄ່າ

ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໄດ້ຕາມຄວາມພໍໃຈສູງສຸດຂອງຕົນ.

2.3 ແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ໃນການວິເຄາະ

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ໃຊ້ແບບຈຳລອງໂລຈິດ (Logit Model) ເນື່ອງຈາກຕົວປ່ຽນຕາມທີ່ນຳມາວິເຄາະ ແມ່ນຕົວປ່ຽນທີ່ມີ 2 ທາງເລືອກຄື ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ($Y_i = 1$) ແລະ ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ($Y_i = 0$) ຜົນຂອງການຄາດປະມານຈະຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງຄວາມເປັນໄປໄດ້ເຊິ່ງ (Y_i) ຈະມີຄ່າຢູ່ລະຫວ່າງ 0 ຫາ 1, ສະນັ້ນ ເຮົາສາມາດຂຽນສົມຜົນຄວາມເປັນໄປໄດ້ດັ່ງນີ້:

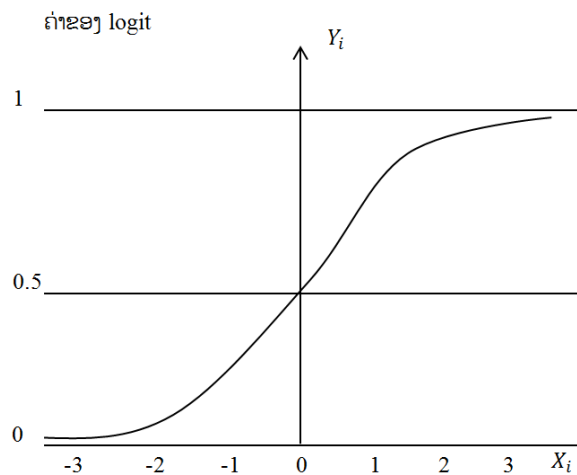
$$p_i = E(y = 1 / X_i) = \beta_0 + \beta_i X_i \dots\dots(2)$$

ເຮົາສາມາດປ່ຽນຮູບສົມຜົນໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບຂອງ Cumulative logistic distribution function

$$p_i = E(y = 1 / X_i) = \frac{1}{1 + e^{-(\beta_0 + \beta_i X_i)}} \dots\dots(3)$$

ເຮົາໄດ້ $P_i = \frac{1}{1 + e^{-z_i}}$ ເຊິ່ງຄ່າຂອງ z_i ຢູ່ລະຫວ່າງ $-\infty$ ຫາ $+\infty$, P_i ມີຄ່າລະຫວ່າງ 0 ຫາ 1 ສະນັ້ນ, ການພົວພັນລະຫວ່າງ P_i ແລະ z_i ຈຶ່ງບໍ່ແມ່ນເສັ້ນຊື່ (Nonlinear) ສະນັ້ນ, ເຮົາຈຶ່ງບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ OLS ໃນການຄາດປະມານ parameters (β) ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງໃຊ້ແບບຈຳລອງ (Logit model) ມາວິເຄາະຫາຄ່າ parameters (β) ທີ່ສາມາດອະທິບາຍຄ່າຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງຕົວປ່ຽນຕາມ. ສົມຜົນຂອງໂລຈິກສາມາດແຕ້ມເສັ້ນສະແດງ ສຳລັບຄ່າ 0 ຫາ 1 ໄດ້ໃນຮູບທີ 1 ລຸ່ມນີ້ ເຊິ່ງສັງເກດເຫັນວ່າຮູບຮ່າງຂອງ Logistic Cumulative distribution function ມີ

ລັກສະນະຄ້າຍຄື normal cumulative distribution function



ຮູບທີ 2: ເສັ້ນສະແດງ Logistic

2.4 ວິທີການວິເຄາະ

ຕົວປ່ຽນທີ່ນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໃຊ້ໃນການວິເຄາະ ຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ກຳນົດດັ່ງນີ້:

Y: ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມໃນການ ຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອ (Y=1 ໝາຍຄວາມວ່າ ຄົວເຮືອນນັ້ນ ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ, ຖ້າ Y=0 ໝາຍຄວາມວ່າຄົວເຮືອນນັ້ນບໍ່ມີ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ)

Age: ແມ່ນອາຍຸ (ຂໍ້ມູນເປັນຊ່ວງ)

Gender: ແມ່ນເພດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ (Gender =1 ແມ່ນເພດຊາຍ, Gender = 0 ແມ່ນເພດຍິງ)

Status: ແມ່ນສະຖານະພາບ (Status=1 ແມ່ນ ສະຖານະພາບແຕ່ງງານ, Status=0 ແມ່ນສະຖານະພາບອື່ນໆ).

Edu: ແມ່ນລະດັບການສຶກສາ (ຂໍ້ມູນເປັນ ຊ່ວງ).

Occup: ແມ່ນອາຊີບ (Occup=1 ແມ່ນອາຊີບ ພະນັກງານລັດຖະກອນ: Occup=0 ແມ່ນອາຊີບອື່ນໆ)

Busines (B): ແມ່ນການປະກອບທຸລະກິດ (B=1 ແມ່ນຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດ ໃນເຮືອນ: B=0 ແມ່ນຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ ມີທຸລະກິດໃນເຮືອນ)

Income: ລາຍໄດ້ (ເປັນຕົວປ່ຽນເຊິ່ງປະລິມານ)

Price: ຄ່າທຳນຽມ (ເປັນຕົວປ່ຽນເຊິ່ງ ປະລິມານ)

ຈາກຕົວປ່ຽນທີ່ໄດ້ກຳນົດຂ້າງເທິງນັ້ນ ສາມາດສ້າງແບບຈຳລອງໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 Price + \beta_2 Income + \beta_3 Age + \beta_4 Gender + \beta_5 Status + \beta_6 Edu + \beta_7 Occop + \beta_8 B + \varepsilon_i \dots \dots (4)$$

ε_i : ແມ່ນຄ່າຜິດພາດ

ຈາກແບບຈຳລອງ (4) ເຮົາສາມາດປະເມີນ ມູນຄ່າຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງ ເສດເຫຼືອຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດ ໂດຍໃຊ້ວິທີສົມມຸດ ເຫດການໃກ້ປະມານຄ່າ (Contingent Valuation Method: CVM) ຂອງສາດສະດາຈານ Hanemann ທີ່ໄດ້ສະເໜີຂຶ້ນໃນປີ ຄສ 1984 ເປັນ ແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ກັບຄຳຖາມ Close-ended single bid CVM ໂດຍໃຊ້ແນວຄິດ Utility's Difference Approach ທີ່ໃຊ້ Compensating variation ເຊິ່ງເປັນຄ່າທຳນຽມທີ່ແຕ່ລະຄົນມີຄວາມ ເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາມີອັດຖະປະໂຫຍດ ໃນລະດັບເດີມ ຫຼັງຄຸນນະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ປ່ຽນແປງໄປ ເຊິ່ງສາມາດຂຽນແບບຈຳລອງໃນຮູບ ແບບຂອງໂລກາລິກໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\log \left[\frac{\text{Prob}(\text{pay})}{1 - \text{Prob}(\text{pay})} \right] = \beta_0 + \beta_1 \text{Price} + \beta_2 \text{Income} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{Gerder} + \beta_5 \text{Status} + \beta_6 \text{Edu} + \beta_7 \text{Occop} + \beta_8 B \dots \dots \dots (5)$$

ຫຼື ເຮົາສາມາດຂຽນໄດ້ໃນຮູບຂອງການ

ປ່ຽນແປງ:

$$\Delta V = \beta_0 + \beta_1 \text{Price} + \beta_2 \text{Income} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{Gerder} + \beta_5 \text{Status} + \beta_6 \text{Edu} + \beta_7 \text{Occop} + \beta_8 B$$

$\sum_{i=2}^k \beta_i S_{ij}$: ແມ່ນຕົວປ່ຽນທາງເສດຖະກິດ ແລະ

ສັງຄົມ.

$$\text{ເຊິ່ງເຮົາມີ } \text{Log} \left[\frac{\text{Prob}(\text{Pay})}{1 - \text{prob}(\text{Pay})} \right] = \Delta V$$

$$\text{ໃນນັ້ນ ເຮົາມີ } \text{Prob}(\text{Pay}) = \frac{1}{1 + e^{-\Delta V}}$$

ການທີ່ຄົວເຮືອນນັ້ນຈະມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອຄົວເຮືອນທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສອບຖາມ ສູງກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບຈຳນວນຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ, ກຳນົດໃຫ້ຄ່າທຳນຽມເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອນັ້ນຄື $\Delta V_j \geq 0$ ດັ່ງນັ້ນ, ເຮົາຈຶ່ງໄດ້:

$$\beta_0 - \beta_1 \text{PRICE}_j + \sum_{i=2}^k \beta_i X_i \geq 0 \dots \dots \dots (6)$$

ເຊິ່ງເຮົາສາມາດຂຽນໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\text{PRICE}_j \leq \frac{1}{\beta_1} \left[\beta_0 + \sum_{i=2}^k \beta_i X_i \right] \dots \dots \dots (7)$$

PRICE_j ແມ່ນຈຳນວນເງິນສູງສຸດທີ່ຄົວເຮືອນ ທີ່ j ມີຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ (Maximum WTP) ສະ ນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດຂຽນສົມຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດຂອງຄອບຄົວທີ່ j ໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\text{WTP} = \frac{1}{\beta_1} \left[\beta_0 + \sum_{i=2}^k \beta_i X_i \right] \dots \dots \dots (8)$$

ໂດຍທີ່ WTP: ແມ່ນຄວາມພໍໃຈທີ່ຈ່າຍ

β_0 : ແມ່ນ ຄ່າຄົງທີ່

β_i : ແມ່ນຄ່າສຳປະສິດຂອງຕົວປ່ຽນ

ເອກະລາດ

X_i : ແມ່ນຕົວປ່ຽນເອກະລາດ.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

1.1 ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ

ການສອບຖາມຕົວຈິງຈາກກຸ່ມຕົວຢ່າງຈຳນວນ 292 ຄົວເຮືອນ ເຫັນວ່າ ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເພດຊາຍ ເຊິ່ງມີຈຳນວນທັງໝົດ 159 ຄົນ ກວມເອົາ 54.5% ແລະ ເພດຍິງມີ 133 ຄົນ ກວມເອົາ 45.5%.

ດ້ານອາຍຸຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ (ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ) ຄັ້ງນີ້ ມີອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 21-30 ປີ ມີຈຳນວນ 113 ຄົນ ກວມເອົາ 38.7%, ອາຍຸຢູ່ຫວ່າງ 31-40 ປີ ມີ 127 ຄົນ ກວມເອົາ 43.5%, ອາຍຸຢູ່ຫວ່າງ 41-50 ປີ ມີຈຳນວນ 34 ຄົນ ກວມເອົາ 11.6%, ແລະ ຜູ້ທີ່ ມີອາຍຸ 50 ປີ ຂຶ້ນໄປ ມີຈຳນວນ 18 ຄົນ ກວມເອົາ 6.2 %.

ດ້ານສະຖານະພາບຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ເຫັນວ່າສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຜູ້ທີ່ມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານ ມີຈຳນວນ 258 ຄົນ ກວມເອົາ 88.4% ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດກໍ່ຄືສະຖານະພາບເປັນໝ້າຍມີຈຳນວນ 4 ຄົນ ກວມເອົາ 1.3%.

ດ້ານການສຶກສາ ເຫັນວ່າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມີລະດັບການສຶກສາຈົບປະລິນຍາຕີ ມີຈຳນວນ 118 ຄົນ ກວມເອົາ 40.4%, ຜູ້ທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຈົບມັດທະຍົມປາຍມີຈຳນວນ 54 ຄົນ ກວມເອົາ 18.5%, ຜູ້ທີ່ມີ

ລະດັບການສຶກສາຈົບຊັ້ນສູງມີຈຳນວນ 44 ຄົນ ກວມເອົາ 15.1%, ຜູ້ທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຈົບ ລະດັບມັດທະຍົມຕົ້ນລົງມາມີຈຳນວນ 32 ຄົນ ກວມເອົາ 11.0%, ຜູ້ທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຈົບຊັ້ນ ກາງມີຈຳນວນ 28 ຄົນ ກວມເອົາ 9.6% ແລະ ຜູ້ທີ່ ມີລະດັບການສຶກສາສູງ ກວ່າປະລິນຍາຕີມີຈຳນວນ 16 ຄົນ ກວມເອົາ 5.5%.

ດ້ານອາຊີບຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ເຫັນ ວ່າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຜູ້ທີ່ມີ ອາຊີບຄ້າຂາຍມີຈຳນວນ 112 ກວມເອົາ 38.4%, ຮອງລົງມາແມ່ນຜູ້ທີ່ມີອາຊີບພະນັກງານເອກະຊົນ ມີຈຳນວນ 65 ຄົນ ກວມເອົາ 22.3%, ແລະ ໜ້ອຍ ທີ່ສຸດ ແມ່ນອາຊີບກຳມະກອນ ມີຈຳນວນ 18 ຄົນ ກວມເອົາ 6.2%.

ດ້ານລາຍໄດ້ທັງໝົດຂອງຄົວເຮືອນໂດຍ ສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ ເຫັນວ່າ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມີລາຍໄດ້ ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນ ຫຼາຍກວ່າ 10,000,000 ກີບ ຂຶ້ນໄປ ມີຈຳນວນ 172 ຄອບຄົວ ກວມເອົາ 58.9%, ຮອງລົງມາແມ່ນມີລາຍໄດ້ຕໍ່ ເດືອນຢູ່ໃນຫວ່າງ 5,000,001 ຫາ 10,000,000 ກີບ ມີຈຳນວນ 97 ຄອບຄົວ ກວມເອົາ 33.2% ແລະ ລາຍໄດ້ຕໍ່າກວ່າ 5,000,001 ກີບ ລົງມາ ມີຈຳ ນວນ 23 ຄອບຄົວ ກວມເອົາ 7.9%.

ດ້ານການເຮັດທຸລະກິດຢູ່ໃນຄົວເຮືອນ ຈາກ ການສອບຖາມຕົວຈິງຈາກກຸ່ມຕົວຢ່າງ ເຫັນວ່າ ບໍ່ໄດ້ ເຮັດທຸລະກິດການບໍລິການຢູ່ໃນເຮືອນມີຈຳນວນ 151 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 51.7% ແລະ ຈຳນວນ ຄົວເຮືອນທີ່ເຮັດທຸລະກິດການບໍລິການໃນເຮືອນ ມີຈຳນວນ 141 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 48.3%.

1.2 ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ

ຕາຕະລາງທີ 2: ສະແດງເຖິງຄວາມເຕັມໃຈທີ່ ຈະຈ່າຍ ແລະ ບໍ່ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ

ລຳດັບ	ຄວາມເຕັມໃຈ ທີ່ຈະຈ່າຍ	ຈຳນວນ (ຄົວເຮືອນ)	ເປີເຊັນ (%)
1	ເຕັມໃຈ	234	80.13
2	ບໍ່ເຕັມໃຈ	58	19.87
ລວມ		292	100.0

ຜົນການວິເຄາະໃນຕາຕະລາງທີ 2, ພົບວ່າ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນມີຈຳນວນ 234 ຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 80.13 % ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນມີຈຳນວນ 58 ຄົວ ເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 19.87% ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ຜູ້ທີ່ມີ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມເພື່ອການຈັດສັນ ສິ່ງເສດເຫຼືອ ແມ່ນກວມເອົາເປີເຊັນທີ່ ສູງ ສະແດງ ວ່າປະຊາຊົນຢູ່ກຸ່ມບ້ານວັດທາດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໃຫ້ ຄວາມຮ່ວມມື ເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອ ກໍ່ຄື ຊ່ວຍກັນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ນະຄອນຫລວງພະບາງ.

ຕາຕະລາງທີ 3: ສະແດງຄ່າທຳນຽມທີ່ກຸ່ມ ຕົວຢ່າງມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ

ລຳດັບ	ເຕັມໃຈທີ່ ຈະຈ່າຍ	ຈຳນວນ (ຄອບຄົວ)	ເປີເຊັນ (%)
1	14,000	26	11.11
2	19,000	34	14.53
3	25,000	62	26.49
4	31,000	67	28.64
5	37,000	45	19.23
ລວມ		234	100

ຈາກຜົນການວິເຄາະໃນຕາຕະລາງ 3 ພົບວ່າ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈຈ່າຍຄ່າທຳນຽມທີ 14,000 ກີບ

ມີຈຳນວນ 26 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 11.11%, ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມທີ 19,000 ກີບ ມີຈຳນວນ 34 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 14.53%, ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມທີ 25,000 ກີບ ມີຈຳນວນ 62 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 26.49%, ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມທີ 31,000 ກີບ ມີຈຳນວນ 67 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 28.64%, ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມທີ 37,000 ກີບ ມີຈຳນວນ 45 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 19.23%.

ຕາຕະລາງທີ 4: ສະແດງເຖິງເຫດຜົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ (ຈຳນວນ 58 ຄົວເຮືອນ)

ລຳດັບ	ເຫດຜົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ	ຈຳນວນ (ຄອບຄົວ)	ເປີເຊັນ (%)
1	ຄ່າທຳນຽມແພງເກີນ	18	31.03
2	ເກັບມ້ຽນເອງ	21	36.21
3	ປະລິມານສິ່ງເສດເຫຼືອມີໜ້ອຍ	19	32.76
ລວມ		58	100

ຈາກຜົນການວິເຄາະໃນຕາຕະລາງ 4 ເຫັນວ່າ ຈຳນວນຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເນື່ອງຈາກເນື່ອງຈາກ ສາມາດເກັບມ້ຽນເອງໄດ້ແລ້ວ ມີຈຳນວນ 21 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 36.21%, ເຫດຜົນເນື່ອງຈາກປະລິມານສິ່ງເສດເຫຼືອມີປະລິມານທີ່ໜ້ອຍ ມີ 19 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 32.76% ແລະ ເຫດຜົນ ຄ່າທຳນຽມແພງເກີນໄປ ແມ່ນມີຈຳນວນ 18 ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 31.03%.

1.3 ປະມານຄ່າຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໂດຍໃຊ້ ແບບຈຳລອງໂລຈິກ (Logit Model)

ຕາຕະລາງທີ 5: ການປະມານຄ່າຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ດ້ວຍແບບຈຳລອງໂລຈິກ (Logit Model)

ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ	ຄ່າສຳປະສິດ	t-statistic	p-value
β_0	3.1250	3.99	0.0001
ຄ່າທຳນຽມ	-1.41×10^{-4}	-6.049	0.0000
ອາຍຸ	0.2079	1.939	0.0525
ເພດ	0.6591	1.733	0.0831
ສະຖານະພາບ	0.2469	0.505	0.6135
ການສຶກສາ	-0.0053	-0.053	0.9578
ອາຊີບ	0.1945	0.487	0.6261
ທຸລະກິດໃນເຮືອນ	1.0335	2.598	0.0094
ລາຍໄດ້	2×10^{-8}	0.753	0.4517

ໝາຍເຫດ:

("ns": No significant, "**": $\alpha = 0.1$, "***": $\alpha = 0.05$, "****": $\alpha = 0.01$)

ຜົນການປະມານຄ່າດ້ວຍແບບຈຳລອງໂລຈິກໃນຕາຕະລາງທີ (5) ເຫັນວ່າ: ຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ທີ່ມີອາຍຸສູງຈະ ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ ເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90% ເນື່ອງຈາກຜູ້ອາຍຸສູງ ຈະໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນເລື່ອງຂອງສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ສຳຜູ້ອາຍຸຕໍ່າສ່ວນຫຼາຍຈະມີການໃຊ້ຈ່າຍໃນດ້ານການຟຸ່ມເຟີຍຫຼາຍ ເຮັດໃຫ້ການໃຫ້ຄວາມສົນໃຈຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມມີໜ້ອຍ.

ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຂອງເພດ ເຫັນວ່າ ເພດຊາຍມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງກວ່າເພດຍິງ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90% ເນື່ອງຈາກເພດ ຊາຍ ຈະເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານດ້ານສັງຄົມພາຍ ນອກຫຼາຍກວ່າເພດຍິງ ເຮັດໃຫ້ເພດຊາຍມີຄວາມຮູ້ ຕໍ່ກັບສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ສໍາລັບເພດ ຍິງສ່ວນຫຼາຍຈະເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງສະມາຊິກໃນ ຄອບຄົວຫຼາຍກວ່າ ໂດຍສະເພາະ ເບິ່ງແຍງລູກເດົ້າ ໃນຄອບຄົວ.

ສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດ ຢູ່ໃນເຮືອນ ແມ່ນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເພື່ອຈັດສັນສິ່ງ ເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີທຸລະກິດໃນ ເຮືອນດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ເຊິ່ງ ສາເຫດກໍ່ຄື ຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດໃນເຮືອນ ມັນ ຈະມີການຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ ແລະເປັນສິ່ງ ເສດເຫຼືອທີ່ມີຄວາມເປີດເປື້ອນກວ່າ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ເຂົາມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງກວ່າ.

ດ້ານຄ່າທຳນຽມເຫັນວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນກັບ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໃນທິດທາງທີ່ກົງກັນຂ້າມ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າມີການເກັບຄ່າທຳນຽມສູງຂຶ້ນສິ່ງຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນ ຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ໜ້ອຍລົງ, ກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກມີການເກັບຄ່າທຳ ນຽມຫຼຸດລົງ ສິ່ງຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ.

ສໍາລັບດ້ານສະຖານະພາບຂອງຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ, ດ້ານລະດັບການສຶກສາ, ດ້ານອາຊີບ ແລະ ລະດັບ ລາຍໄດ້ຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມເຕັມ ໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເນື່ອງຈາກການທົດສອບສົມມຸດຖານ

ແມ່ນຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ ເຊິ່ງບໍ່ມີຄວາມສໍາ ຄັນທາງສະຖິຕິ.

1.4 ການປະເມີນມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດ

ຕາຕະລາງທີ 6: ສະແດງເຖິງບັນດາຕົວປ່ຽນ ອິດສະຫຼະທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ

ຕົວປ່ຽນ ອິດສະຫຼະ	ຄ່າສໍາປະສິດ	t- statistic	p-value
β_0	3.1250239	3.99	0.0001
ຄ່າທຳນຽມ	-0.0001408	-6.049	0.0000
ອາຍຸ	0.2079867	1.939	0.0525
ເພດ	0.6591161	1.733	0.0831
ທຸລະກິດໃນ ຄົວເຮືອນ	1.0335024	2.598	0.0094

ໝາຍເຫດ:

("ns" : No significant t, "*" : $\alpha = 0.1$, "***" : $\alpha = 0.05$,
"****" : $\alpha = 0.01$)

ຈາກຕາຕະລາງທີ 6 ເຮົາໄດ້ສາມາດຂຽນສົມ ຜົນຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\log \left[\frac{\text{Prob}(\text{pay})}{1 - \text{Prob}(\text{pay})} \right] = 3.1250239 - 0.0001408 \text{ Price} \\ + 0.20798672 \text{ Age} + 0.65911607 \text{ Gender} \\ + 1.03350246 \text{ Business} \dots\dots\dots(9)$$

ຈາກສົມຜົນ ທີ່ (6) ແລະ (7) ເຮົາ ສາມາດນໍາສົມຜົນທີ່ 9 ມາຂຽນເປັນສົມຜົນຄວາມ ເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\text{PRICE} = \frac{1}{\beta_1} [\beta_0 + \sum \beta_i X_i] \quad \text{ເຊິ່ງສາມາດ}$$

ຂຽນເປັນສົມຜົນຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດ (Maximum Willingness-To-Pay: Max WTP) ໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\text{WTP} = \frac{1}{\beta_1} [\beta_0 + \sum \beta_i X_i]$$

$$WTP = \frac{1}{0.0001408} [3.1250239 + 1.2632457]$$

$$\text{ເຊິ່ງ } \sum \beta_i X_i = 1.2632457$$

$$WTP = \frac{1}{0.0001408} [4.3882696] = 31,166.69$$

ເຫັນວ່າ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຍ່ອມຕໍ່ຄົວເຮືອນຕໍ່ເດືອນ ແມ່ນ 31,166.69 ກີບ ເຊິ່ງເຮົາສາມາດນຳຄ່າ ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ (WTP) ນີ້ໄປປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດໄດ້ດ້ວຍການກຳນົດເປັນຄ່າທຳນຽມທີ່ເກັບຈາກຄົວເຮືອນໃນກຸ່ມບ້ານວັດທາດ ໄດ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດພາຍໃນ 1 ເດືອນ: ເຊິ່ງຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດແມ່ນ 1090 ຄົວເຮືອນ ສະນັ້ນ ຈິ່ງໄດ້ມູນຄ່າເສດຖະສາດທັງໝົດແມ່ນ 33,971,698.41 ກີບ ($31,166.69 \times 1090 = 33,971,698.41$).

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດພາຍໃນ 1 ປີ:

ຈາກມູນຄ່າເສດຖະສາດທີ່ປະເມີນພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນຂ້າງເທິງສາມາດນຳມາຄຳນວນພາຍໃນ 1 ປີໄດ້ໂດຍ: ($33,971,698.41 \times 12 = 407,660,272.86$) ເຊິ່ງມູນຄ່າເສດຖະສາດທັງໝົດພາຍໃນໜຶ່ງປີແມ່ນ 407,660,272.86 ກີບ.

4. ວິພາກຜົນ

ຜ່ານການຄາດປະມານສົມຜົນດ້ວຍແບບຈຳລອງໂລຈິກ (Logit Model) ເຫັນວ່າ ຕົວປ່ຽນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ນຳມາວິເຄາະຂ້າງເທິງເຊັ່ນວ່າ: ອາຍຸ (Age), ເພດ (Gender),

ສະຖານະພາບ (Status), ລະດັບການສຶກສາ (Education), ອາຊີບ (Occupation), ລາຍໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນ (Income) ແລະ ການເຮັດທຸລະກິດໃນຄົວເຮືອນ (Business) ເຫັນວ່າ:

(1) ດ້ານອາຍຸ (Age) ແລະ ເພດ (Gender) ຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ແມ່ນຜ່ານການທົດສອບສົມມຸດຖານ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທິລະດັບ $\alpha = 0.1$; ດ້ານການເຮັດທຸລະກິດໃນຄົວເຮືອນ (Business) ແລະ ຄ່າທຳນຽມ (Price) ແມ່ນຜ່ານການທົດສອບສົມມຸດຖານ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທິລະດັບ $\alpha = 0.01$.

(2) ສຳລັບດ້ານສະຖານະພາບ (Status), ລະດັບການສຶກສາ (Education), ອາຊີບ (Occupation) ແລະ ລາຍໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຄົວເຮືອນ (Incomes) ແມ່ນບໍ່ຜ່ານການທົດສອບສົມມຸດຖານ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ສະແດງວ່າ ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ ເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອ ສະນັ້ນ ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໃຊ້ຕົວປ່ຽນທີ່ຜ່ານການທົດສອບ (ຕົວປ່ຽນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ) ມາປະເມີນເທົ່ານັ້ນ; ສະນັ້ນ, ການປະເມີນມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດຄັ້ງນີ້ ຈິ່ງໄດ້ໃຊ້ສະເພາະຕົວປ່ຽນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິມາປະເມີນເຊັ່ນ: ຕົວປ່ຽນດ້ານອາຍຸ (Age) ແລະ ເພດ (Gender) ຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ; ແລະ ຕົວປ່ຽນດ້ານການເຮັດທຸລະກິດໃນຄົວເຮືອນ (Business) ແລະ ຄ່າທຳນຽມ (Price).

5. ສະຫຼຸບຜົນ

ຜ່ານການສຶກສາ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນຕາມ
ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງການສຶກສາ ສາມາດ
ສະຫຼຸບຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນ ມີ
ຈຳນວນ 234 ຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 80.13 %
ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ແມ່ນມີຈຳ
ນວນ 58 ຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 19.87%.

ສໍາລັບຜົນການຄາດປະມານໂດຍໃຊ້ແບບຈຳ
ລອງໂລຈິກ (Logit Model) ພົບວ່າຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ
ທີ່ມີອາຍຸສູງແມ່ນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຄ່າທຳ
ນຽມເພື່ອການຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ທີ່ມີ
ອາຍຸຕໍ່າ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90% ເນື່ອງ
ຈາກຜູ້ອາຍຸສູງ ຈະໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນໃນເລື່ອງຂອງ
ສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ດ້ານຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະ
ຈ່າຍຂອງເພດເຫັນວ່າ ເພດຊາຍມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່
ຈະຈ່າຍສູງກວ່າເພດຍິງດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
90% ເນື່ອງຈາກສ່ວນຫຼາຍເພດຊາຍ ຈະເປັນຜູ້ເຂົ້າ
ຮ່ວມດ້ານວຽກງານສັງຄົມພາຍນອກຫຼາຍກວ່າເພດ
ຍິງ ເຮັດໃຫ້ເພດຊາຍມີຄວາມຮູ້ຕໍ່ກັບສະພາບ
ສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍກວ່າ, ສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະ
ກິດຢູ່ໃນເຮືອນ ແມ່ນມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເງິນ
ເພື່ອຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີ
ທຸລະກິດໃນເຮືອນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
99% ເຊິ່ງສາເຫດກໍຄື: ຄົວເຮືອນທີ່ມີທຸລະກິດໃນ
ເຮືອນ ມັນຈະມີການຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼາຍກວ່າ
ແລະເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ມີຄວາມເປີດເປື້ອນກວ່າ
ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງ
ກວ່າ ແລະ ດ້ານຄ່າທຳນຽມເຫັນວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນ

ກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ໃນທິດທາງທີ່
ກົງກັນຂ້າມດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%
ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າມີການເກັບຄ່າທຳນຽມສູງຂຶ້ນສິ່ງ
ຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດມີຄວາມເຕັມ
ໃຈທີ່ຈະຈ່າຍໜ້ອຍລົງ, ກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກມີການ
ເກັບຄ່າທຳນຽມຫຼຸດລົງ ສິ່ງຜົນໃຫ້ຄົວເຮືອນມີຄວາມ
ພໍໃຈທີ່ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ; ສໍາລັບດ້ານສະຖານະພາບຂອງ
ຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ, ດ້ານລະດັບການສຶກສາ, ດ້ານອາຊີບ
ແລະ ລະດັບລາຍໄດ້ຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່
ກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ ເນື່ອງຈາກການທົດ
ສອບສົມມຸດຖານ ແມ່ນຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ
ເຊິ່ງບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ.

ການປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະສາດຂອງການ
ຈັດສັນສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງກຸ່ມບ້ານວັດທາດ ໂດຍ
ອີງໃສ່ຄ່າ ຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍສູງສຸດ ໂດຍ
ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົວເຮືອນຕໍ່ເດືອນ (31,166.69 ກີບ)
ແມ່ນສາມາດປະເມີນມູນຄ່າເສດຖະ ສາດ ຄິດໄລ່
ເປັນເປັນເດືອນ (ພາຍໃນ 1 ເດືອນ) ແມ່ນມີມູນຄ່າ
ທັງໝົດ 33,971,698.41 ກີບຕໍ່ເດືອນ ແລະ ຄິດໄລ່
ເປັນປີ (ພາຍໃນ 1 ປີ) ແມ່ນມີມູນຄ່າທັງໝົດ
407,660,272.86 ກີບຕໍ່ປີ.

6. ເອກະສານອ້າງອີງ

ຄຳຫລ້າ ຈູ່ຊິງ, ນາງ ວ່າ ເຮີ (2015). ບົດໂຄງການ
ຈົບຊັ້ນປະລິນຍາຕີ ຫົວຂໍ້: ການປະເມີນ
ມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດຂອງການຊົມໝີທີ່
ຕາດກວາງຊີ ເມືອງຫຼວງພະບາງ ແຂວງ
ຫຼວງພະບາງ, ສາຂາວິຊາເສດຖະສາດ,
ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ.

ຄົມ ຈັນລະວັງ (2003). ການປະເມີນທາງນັ້ນທະນາ
ການ ແລະ ມູນຄ່າທາງເສດຖະກິດຂອງໝູ່
ເກາະພິພິປະ ເທດໄທ.

ຈິນດາລັດ ວໍລະລາດ, ດວງດີ ສິປະເສີດ (2012).
ບົດໂຄງການຈົບຊັ້ນປະລິນຍາຕີ ຫົວຂໍ້:
ທັດສະນະຄະຕິຂອງປະຊາຊົນການຈັດເກັບ
ຂີ້ເຫຍື້ອຂອງບໍລິສັດເອກະຊົນໃນ ເມືອງ
ຫຼວງພະບາງ.

ດຣ ສຸນທອນ ພົມມະສອນ (2002). ສະຖິຕິພື້ນ
ຖານ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ,
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ສິດທິໄຊ ໄຊມຸນຖີ, ສົມສະນິດ ຄຳມະນີ (2010).
ຜົນຂອງການເຂົ້າຊົມແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ຕໍ່ກັບ
ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງບ້ານທາດ
ແປ້ນ ເມືອງຫຼວງພະບາງ, ບົດໂຄງການຈົບ
ຊັ້ນ ຂອງນັກສຶກສາມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸ
ພານຸວົງ.

ນວນປະສັກ ນວນອາສາ ແລະ ອື່ນໆ (2012).
ຫົວຂໍ້: ສຶກສາຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຂອງ
ປະຊາຊົນໃນການຈັດການ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ
ຂອງບັນຫາການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອ, ພາກ
ວິຊາ ເສດຖະສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ
ຈຳປາສັກ.

ພົງນະລິນ ຊື່ນວງ (2002). ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈ່າຍ
ຄ່າທຳນຽມການຈັດການຝຸ່ນລະອອງໃນ
ເທດສະບານເມືອງພະເຍົາ ປະເທດໄທ.

ຫຼ້າວັນ ວົງຄຳສານ (2003). ເສດຖະສາດຊັບພະຍາ
ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ,
ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະ
ກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ບົດສະຫຼຸບປະຈຳປີຂອງອົງການພັດທະນາ ແລະ
ບໍລິຫານຕົວເມືອງປີ 2012.

Carson, R. T. et al. (2003). "Contingent
Valuation and Lost Passive Use:
Damages from the Exxon Valdez
Oil Spill." *Environmental and
Resource Economics*, 25, pp. 257-
286.

Christoph Breidert¹, Michael Hahsler²,
Thomas Reutterer³ (2006). A
REVIEW OF METHODS FOR
MEASURING WILLINGNESS-
TO-PAY, Vienna University of
Economics and Business
Administration, Austria.

David Hoyos, Petr Mariel (2010). CO-
NTINGENT VALUATION:
PAST, PRESENT AND
FUTURE, PRAGUE ECONOMIC
PAPERS, 4, 2010.

ILUTA BERZINA and AGITA LIVINA
(2008). The Model on Estimating
Economic Benefit of Naturebased
Tourism Services of Territories of
National Parks, Latvia, 4th
WSEAS or IASME International
Conference on EDUCATIONAL
TECHNOLOGIES (EDUTE'08)
Corfu, Greece, October 26-28.

- Karl C. Samples (1985). A Note on the Existence of Starting Point Bias in Iterative Bidding Games.
- John Loomis, et al (1997). Evaluating the validity of the dichotomous choice question format in contingent valuation, *Environmental and Economics* 10: page 109-123.
- Matos, et al. (2010). Economic valuation of environmental goods and services, *Proceedings of the IUFRO Landscape Ecology Working Group International Conference, Bragança, Portugal, page:514-519.*
- Stan Lipovetsky, et al (2011), Pricing Models in Marketing Research.
- Timothy Park and John Loomis (1992), Comparing Models for Contingent Valuation Surveys: Statistical Efficiency and the Precision of Benefit Estimates.